

Хистәр-зондамонæг, кæстæр-æгъдаухæссæг.

Бестия ИЛЪЯС ХУДНОВ ешиковий
родъ 1866 лет. имеет потомства 185 див.

**Бирæ нын цæрат,
нæ буц хистæртæ!**

Хистæр – зондамонæг,
кæстæр- æгъдаухæссæг.

Ныхасы стильтæ

Скъоладзаутæ фыссынц ныхасы стильтæ:

Æмбисæндтæ

- Хистæр-зондамонæг, кæстæр-æгъдаухæссæг.
- Хистæрмæ цы кæстæр нæ хъусы, уый йæхицæн фыдбылыз кæны.
- Хистæрæн йæ фындз асæрф æмæ йæ зондæй бафæрс.
- Хистæры коммæ кæсын хъæуы.
- Хистæрæн йæ ныхæй сой тæдзы, йæ дзыхæй- мыд.

Æхсаргард æр...ивы Дзанджы къухы.

-Слас дæ кард афицер кæд дæм лæджы туг ис, уæд!

Æмæ та маестæлгъæд лæджы кады сидт фæци афицеры худæджы бын. Худынц уыдон фæлаæ æфсæ...онтæй бирæ, дисмæ кæсæгау, кæсынц зæрондмæ, сæ цæстытæ дзы нал исынц...

Хистæр афицер худынаæй куы бафсæст, уæд дзуры:

-О зæронд хæ...æгъ! Æз дыл мæ куыдз сраёйын дæр нæ бауа...ынаен, уый дæр дын æгæр кад уайд, фæлаæ дæ зæронд стджытæ алас, цалынмæ дæхæдæг дæр нæ бавзалы дæ, уæдмæ.

-Дзуа... ра... мæ сидтæн, кæд хæ...уд нæ дæ, уæд!

-Зæронд æ...айæ зæронд куыдз хуыздæр у, æз мæ кард дæ хуызæттæм нæ ласын зæронд хæрæг.

-Гъе уæздан афицер, хуы дзурын куы зонид, уæ...æр ахæм ныхас зæгъын йæ цæсгом нæ бахъæцид.

Нæй! Ницы та цæуы ам дæр дæ фæндонаæй, Дзанг. Ныртæккæ цы загътай афицерæн, ды дæхæдæг ахæм æфхæрд никаемæн ны...арис, фæлаæ уæздан кæй схуыдтай, уый та цы бакодта? Сисгæрон бадæн дурыл бады æмæ дыл уырдыгæй æрбату кодта. Гъе, уый дын йæ дзуапп.

• *Дзырдтæ æмæ дзырdbæстытæм ссарын
стилистикон синонимтæ:*

кæд дæм лæджы туг ис —

сæ цæстытæ дзы нал исынц —

худынаёй куы бафсæст —

зæронд хæррæгъ —

цалынмæ дæхæдæг дæр нæ бавзалы дæ-

дæ зæронд stdжытæ алас-

хæппуд-

йæ цæсгом нæ бахъæцид-

æфхæрд никæмæн ныббарис-

Бæрæггонд дзырдбæстытæ аив литературон стили сæвæрут.

- *Бын бауай, æмæ уый куы акъæмс кæнæм, уæд уый фæстæ та ма цы кæндзыстæм? (Коцойты А.)*
- *Тамако сдымдта, æхсызгонæй нъæртт кæны. (Сечъынаты Л.)*
- *Чызг тынгдæр ныббогъ-богъ ласта. Йæ цæссыгтæ гæргæр кодтой йæ рустыл. (Цомартаты И.)*
- *Давæггаг куы æмпъухай, уæд афтæ вæййы. (Сечъынаты Л.)*
- *Дзæбæхæй дзы цы ссардта, уыдон рассывта. (Цомартаты И.)*
- *Дзæуджыхъæумæ асхуыста. (Коцойты А.)*

Раджы кæддæр Хетæджы къохы бынаты уыди стыр хъæу. Ам цард кадджын куырыхон лæг, йæ ном – Хетæг. Йæ фæрцы хъæу цард фæрныгæй, разы уыд йæ амондæй. Иу заман хъæумæ æрбабырстой знæгтæ. Хъæуы адæм ныууагътой сæ къонатаæ æмæ лидзын райдыдтой. Фæлаæ сæ рох нæу сæ хæрзгæнаг зæронд лæг.

- Хетæг, лидзгæ кæн хъæдмæ, науæд сæфыс! – хъæр æм кæнынц адæм. Хетæг рацыд хæдзарæй æмæ дзуры:

- Мæ тых басасти, нымад сты мæ царды бонтæ. Хетæг хъæдмæ нал фæразы, фæлаæ хъæд – Хетæгмæ!

Æрцыд йæ дзырд. Хъæд ныннаæрыд, йæ иу хай сыстад æмæ æртыхсти Хетæгыл. Уыцы хъæд абон дæр лæууы уыцы бынаты, æмæ йæ адæм хонынц Хетæджы къох.

